

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยทำ
การสรุปและมีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. ศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านหลัก
การบริหาร และด้านทรัพยากรการบริหาร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 486 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 219 คน โดยใช้สูตรยามานะ (Taro Yamane)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ร้อยละ (Percentages)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะตัวแปร ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31- 35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ตำแหน่งงานปัจจุบันข้าราชการ รายได้ต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท และประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี
2. บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.86$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.77$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.75$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.72$) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.65$) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.62$)

2.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับทุกขั้นตอน หน่วยงานใช้ระเบียบข้อบังคับ อย่างถูกต้องและมีความเสมอภาคกัน การบังคับใช้ข้อบัญญัติต่าง ๆ เป็นไปอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นพิเศษ และการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยงานเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นอย่างทั่วถึง

2.2 ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรในหน่วยงานเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรปฏิบัติงานอย่างขยันและอดทนเพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริต และบุคลากรมีการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผน พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประชาชนได้รับรู้ การประกาศ การประกวดราคา การจัดซื้อ จัดจ้าง โดยเปิดเผยและถูกต้องตามข้อบังคับ และ การประกาศผลการดำเนินงานและแผนงานต่างให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน พัฒนาองค์กรทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีจิตสำนึกร่วมเป็นเจ้าของ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและประเมินผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ใน
 ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงาน
 ในตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้
 ในแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่าง
 ทั่วถึงและเป็นธรรม และเมื่อเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน มียอมรับการกระทำนั้นด้วยความ
 เต็มใจรับผิดชอบ

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากทุกข้อ
 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์
 แก่หน่วยงานมากที่สุด การใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าของบุคคลใด
 บุคคลหนึ่ง การบริหารจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมีกฎเกณฑ์ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง
 จำกัดได้อย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุด

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

3.1 ปัจจัยภาวะผู้นำของนายก อบต. มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานตาม
 หลักธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

ด้านนักบริหาร พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม
 ในระดับสูง และรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงระดับ
 ความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม
 ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักคุณธรรม

ด้านนักพัฒนา พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม
 ในระดับปานกลาง และรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางสูง คือ ด้านหลัก นิติ
 ธรรม ส่วนด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความ
 รับผิดชอบ และด้านหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ด้านนักเผด็จการแบบใช้พระคุณ พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพ
 บริหารงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัด
 มหาสารคาม โดยรวมในระดับสูง และรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ

ด้านหลักนิติธรรม ส่วนด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ด้านผู้รักษากฎระเบียบ พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับสูง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ส่วนด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความโปร่งใส มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

3.2 ปัจจัยด้านการใช้หลักการบริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

ด้านการวางแผน พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับปานกลาง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงระดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักคุณธรรม

ด้านการจัดหน่วยงาน พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับสูง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ด้านหลักนิติธรรม ส่วนด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความคุ้มค่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ด้านการจัดตัวบุคคล พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับสูง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ด้านหลักนิติธรรม ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลุุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับสูง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ด้านหลักนิติธรรมและด้านหลักความคุ้มค่า ส่วนด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ด้านการประสานงาน พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม
 ในระดับสูง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงระดับ
 ความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมี
 ส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักคุณธรรม

ด้านการรายงาน พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม
 ในระดับปานกลาง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียง
 ระดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก
 ความโปร่งใส ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า

ด้านการงบประมาณ พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม
 ในระดับสูง และรายด้าน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน โดยเรียงระดับความสัมพันธ์จาก
 มากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลัก
 ความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักคุณธรรม

3.3 ปัจจัยทรัพยากรการบริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลบริหารงานตามหลัก
 ธรรมเนียมปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

ด้านคน พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับต่ำ
 และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ โดยเรียงระดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย
 ดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความ
 โปร่งใส ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ด้านเงิน พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับสูง
 และรายด้าน มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ด้านหลักนิติธรรม ส่วนด้านหลักความโปร่งใส
 ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า ส่วนด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลัก
 คุณธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ด้านวัสดุ พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการ
 บริหารงานตามหลัก ธรรมเนียมปฏิบัติ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัด
 มหาสารคาม โดยรวมในระดับสูง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ด้านหลัก

นิติธรรม และด้านหลักความโปร่งใส ส่วนด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ด้านเครื่องจักร พบว่า มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมในระดับสูง และรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง คือ ด้านหลักนิติธรรม ส่วนด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักคุณธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมติที่ 1 ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ทุกขั้นตอน หน่วยงานใช้ระเบียบ ข้อบังคับ อย่างถูกต้องและมีความเสมอภาคกัน การบังคับใช้ข้อบัญญัติต่าง ๆ เป็นไปอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นพิเศษ และการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยงานเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องบริหารงานให้อยู่ในระเบียบ ข้อกฎหมายต่าง ๆ เนื่องจากมีการตรวจสอบจากหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด การออกข้อบังคับของตำบลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดเป็นข้อบังคับของตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ภักดี (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุทัยธานี ด้านหลักนิติธรรมเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2544 การจัดทำแผนอัตรากำลังสามปีเป็นไปตามหลักเกณฑ์รวมทั้งการจัดทำแผนพัฒนาของ อบต.

2. ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ บุคลากรปฏิบัติงานอย่างขยันและอดทน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ บุคลากรปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริต และบุคลากรมีการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อนหน้าที่เพื่อทำงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักคุณธรรมที่ที่กล่าวไว้ใน สถาบันดำรงราชานุภาพ (2546 : 9) ที่กล่าวว่า การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย การยึดถือคุณธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากร จึงเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการยึดถือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ สม่ำเสมอ สอดคล้องกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน คือ การบริหารท้องถิ่นต้องมีความเท่าเทียมกัน คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

3. ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผน พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประชาชนได้รับรู้ การประกาศ การประกวดราคา การจัดซื้อ จัดจ้าง โดยเปิดเผยและถูกต้องตามข้อบังคับ และ การประกาศผลการดำเนินงานและแผนงานต่างให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดเผย และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางเอกสารสิ่งพิมพ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึง การจัดซื้อ จัดจ้าง โปร่งใส เพราะ ว่า บุคลากรต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบการพัสดุ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดซื้อ จัดจ้าง อย่าง โปร่งใสและเปิดเผย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรนักครินทร์ (2547 : 123) ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาล มาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ และ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีจิตสำนึกร่วมเป็นเจ้าของ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบ และประเมินผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมสังเกตการณ์ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเปิด

โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ และสามารถเข้าสังเกตการณ์ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิภัทร วรรณโสภิต (2554 : 82) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละครั้ง มีการเชิญผู้แทนกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ เข้าร่วมฟังการประชุมและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และ เมื่อเกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน มียอมรับการกระทำนั้นด้วยความเต็มใจรับผิดชอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายงานและความรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่ให้กับบุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มใจ รับผิดชอบในข้อผิดพลาดและพร้อมที่จะแก้ไขให้งานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักของความรับผิดชอบต่อที่บุคลากรปฏิบัติงานจะต้องตระหนักในบทบาทหน้าที่ มีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมที่กล่าวไว้ใน สถาบันดำรงราชานุภาพ (2546 : 10) ซึ่งเป็นหลักของการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบซึ่งหน่วยงานจะต้องยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด อันจะส่งผลต่อการพัฒนาหน่วยงานและชุมชนต่อไป

6. ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานมากที่สุด การใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง การบริหารจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมีกฎเกณฑ์ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มีการใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน และใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ดังดี (2552 : 65) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย พบว่า ประสิทธิภาพการองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมากคือ อบต. ควบคุมการใช้ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ต่าง ๆ อย่างชัดเจน

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะ
ผู้นำ ด้านหลักการบริหาร และด้านทรัพยากรการบริหาร ผลการวิจัยมีดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้อาจ
เป็นเพราะ

2.1.1 ผู้นำ หรือผู้บริหารที่มีรูปแบบการบริการแบบนักบริหารที่ดีนั้น ได้
กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน และสามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ส่งผลทำ
ให้ การทำงานได้อย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่ง
หน้าที่เป็นอย่างดี และมีจิตใจและให้ขวัญกำลังใจบุคลากรในหน่วยงานให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มใจและ
ทุ่มเท

2.1.2 ผู้นำ หรือผู้บริหารให้ความสนใจกับงานในตำแหน่งหน้าที่และปฏิบัติ
หน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีการควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน
เป็นไปอย่างใกล้ชิด ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานเป็นอย่างดี และเปิด
โอกาสให้บุคลากรได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

2.1.3 ผู้นำ หรือผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
โดยรวม ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาวะเยียบ ขอบบังคับต่าง ๆ ของ
หน่วยงานอย่างเคร่งครัดและส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนอยู่ในภาวะเยียบ ขอบบังคับอย่าง
เคร่งครัด การพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีโดยยึดที่ผลการปฏิบัติงาน
เป็นสำคัญและใช้ระบบคุณธรรม มีวิธีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเป็นไปอย่างถูกต้องและ
โปร่งใส

สอดคล้องกับ Watana Vinitwatanakhun (2002 : Abstract) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลขององค์การ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารระดับสูงของ
สถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลในสังกัดของทบวงมหาวิทยาลัย โดยแยกเป็นสถาบันการศึกษา
ของรัฐ จำนวน 6 สถาบัน และสถาบันการศึกษาของเอกชน จำนวน 7 สถาบัน จากการศึกษา พบว่า
ปัจจัยด้านรูปแบบความเป็นผู้นำ (Leadership style) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human resource
development) เทคโนโลยี (Technology) และการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic planning) เป็นปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ โดยที่รูปแบบความเป็นผู้นำเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ซึ่ง
สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bohn (2002 : 76) ที่พบว่า ความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติค่อนข้างมากต่อการบรรลุผลขององค์การ ซึ่งหมายถึง มีอิทธิพลโดยตรงต่อการรับรู้ถึงการบรรลุผลขององค์การนั่นเอง อย่างไรก็ตาม การศึกษาถึงผลกระทบของการเมืองในองค์การต่อประสิทธิผลขององค์การนั้นยังไม่มีนักวิชาการท่านใดทำการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ส่วนใหญ่จะทำการศึกษาถึงผลกระทบต่อคนในองค์การเป็นสำคัญ

2.2 ปัจจัยด้านการใช้หลักการบริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจัยด้านการใช้หลักการบริหาร อันประกอบด้วย การวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัดตัวบุคคล การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัยมีการจัดโครงสร้างหน่วยงานและสายการบังคับบัญชาชัดเจน และเหมาะสม ง่ายต่อการบังคับบัญชาและการปฏิบัติงาน รวมถึงการสรรหาบุคลากรที่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานและมีความโปร่งใส มอบหมายงานให้บุคลากรได้อย่างเหมาะสมและตรงตามตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรได้เป็นอย่างดี มีการติดต่อประสานงานได้สะดวกตามหลักการบริหารที่ดี และกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีเพื่อเลื่อนขึ้นเงินเดือนเป็นไปอย่างยุติธรรม

สอดคล้องกับ ชวนชื่น วุฒิสมนุรักษ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของเทศบาลในจังหวัดระยอง พบว่า ความพร้อมภายในกองคลังโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของเทศบาลในจังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานคลังด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการรายงาน และด้านการจัดทำงบประมาณ จะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของเทศบาลในจังหวัดระยอง

สอดคล้องกับ ส่วน ชัชภูมิสีชมภู (2548 : 48) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความต้องการ การบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ในระดับมากทุกด้านรูปแบบการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการบริหารจัดการด้านปัจจัยนำเข้า จำแนกเป็น ภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและภาวะผู้นำของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ด้านกระบวนการบริหารจัดการจำแนกเป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการบริหารตามแผนบุคลากรการบริหารตามแผนงบประมาณการบริหารตามแผนการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาการวางระบบวางแผนปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

และตรวจสอบถ่วงดุล และการรายงานผลการจัดการศึกษา การศึกษาความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการ และสอดคล้องกับ นิภาพร รุ่งโรจน์สาคร (2546 : 32) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางคุณธรรมตามระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาครในภาพรวมมีระดับพฤติกรรมทางคุณธรรมตามระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีอยู่ในระดับมาก และมีระดับพฤติกรรมทางคุณธรรมในกลุ่มพฤติกรรมการพัฒนาและฝึกฝนตนเอง กลุ่มพฤติกรรมการดำรงตนให้เหมาะสมกับฐานะและกลุ่มพฤติกรรมการประพฤติตนจากมากไปหาน้อยตามลำดับ (2) พฤติกรรมทางคุณธรรมตามระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ตามทรรศนะของผู้บริหารการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ปัจจัยทรัพยากรการบริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจัยทรัพยากรการบริหาร อันประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านด้านเครื่องจักร ปัจจัยด้านด้านวัสดุ และปัจจัยด้านด้านเงิน มีผลต่อการบริหารงานในองค์กร สามารถอธิบายได้ดังนี้

2.3.1 ปัจจัยด้านบุคคล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับต่ำ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร มีความรู้ ความสามารถไม่ตรงกับตำแหน่งงาน การจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้กับบุคลากรไม่เหมาะสมและไม่เป็นที่พึงพอใจของบุคลากร การสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถยังมีน้อย

2.3.2 ปัจจัยด้านเงิน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำงบประมาณด้านการเงินได้อย่างถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบล การจัดซื้อ จัดจ้างดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ และเปิดเผยการจัดตั้งเงินงบประมาณในการบริหารให้เพียงพอกับแผนงานและ โครงการต่าง ๆ

2.3.3 ปัจจัยด้านวัสดุ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อ

อำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอ .การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานประหยัดและคุ้มค่าที่สุด จัดหาวัสดุต้นทุนต่ำเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงาน

2.3.4 ปัจจัยด้านเครื่องจักร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงานเพื่อให้ใช้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี การจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอกับความต้องการในการปฏิบัติงานจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานที่มีศักยภาพสูงเพื่อให้งานเกิดประโยชน์สูงสุด

สอดคล้องกับ ปิยดา สว่างศิลป์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การ: ศึกษากรณี บริษัท มิตรชยุสมิโตโม อินชัวร์นซ์ จำกัด สาขประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลขององค์การมากที่สุดเรียงตามลำดับ ประกอบด้วย บรรยากาศองค์การ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน การบริหารทรัพยากรบุคคลกระบวนการติดต่อสื่อสาร โครงสร้างบริษัท การบริหารการเปลี่ยนแปลง คุณลักษณะของพนักงานด้านความรู้ความสามารถ สภาพการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม วัฒนธรรมองค์การ สภาพเศรษฐกิจและเป้าหมาย และภารกิจขององค์การ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลการวิจัยเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและปรับปรุง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่ควรนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการปรับปรุง และการทำงานของพนักงานส่วนตำบลดังนี้

1.1 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกล้อมพิสัย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.73$) ทั้งนี้หากจำแนกเป็นรายข้อ มีหัวข้อที่ควรปรับปรุงดังนี้

1.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย ยังขาดการบริหารหลัก ความคุ้มค่าอยู่ คือยังบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร เช่น การใช้ทรัพยากร ทุ่มเพื่อโยย ไร้คน ไม่ถูกกับงานทำให้การทำงานล่าช้า ขั้นตอนการทำงานที่ยุงยาก ควรมีการปรับปรุง แก้ไข เช่น การลดขั้นตอนการทำงานลงยึดหลัก One stop service การเลือกสรรบุคคลเข้ามาทำงาน ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

1.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย ควรกระจายอำนาจ ให้แก่ประชาชนมากขึ้น คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้ตรวจสอบการทำงานของ อบต. ได้อย่างเต็มที่

1.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลบริหารงานตามหลัก ธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่ามีจุดที่ควรดำเนินการต่อไปนี้

1.2.1 ผู้นำควรสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรมีการพัฒนาความรู้สม่ำเสมอ มีการอบรมวิชาการต่าง ๆ รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม

1.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม มีการบริหารจัดการ ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมอบหมายงานให้ตามความเหมาะสม

1.3 ศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานตามหลัก ธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกลสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม และเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นต่อไป

1.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงาน ตามหลักธรรมชาติ และการส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญ และประสิทธิผลของ การบริหารงานตามหลักธรรมชาติ

1.3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานและ โครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานไว้อย่างชัดเจน และการดำเนินงานตามแผนงาน และ โครงการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จะส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.3.3 การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร ควรมีการคัดเลือกผู้มีความรู้และ ความสามารถตรงตามตำแหน่งงาน และควรมีการจัดสวัสดิการด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสม เป็นที่พึงพอใจ

1.3.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ควรคำนึงถึงประโยชน์ส่วนร่วมเป็นหลัก เพื่อให้ท้องถิ่นได้รับประโยชน์ และมีการพัฒนาท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับความพึงพอใจ

1.3.5 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับบุคลากรในหน่วยงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานมีการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างสม่ำเสมอ มีความไว้วางใจและมอบหมายงานให้กับบุคลากรในหน่วยงานได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นที่มีผลกระทบหรือมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารและการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกในเรื่องเดียวกันในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลและความคิดเห็นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.3 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานของพนักงาน เช่น สถานภาพสมรส หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดระดับประสิทธิผลของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลให้ดียิ่งขึ้น